2304 8 ՄԱՅԻՍ 1892 ՓԵՏՐ. 11 ՇԱԲԱԹ ՆԻԻՍԽԷՍԻ 20 ԲԱՐԱ ԱՌԱՋ. ՓԵՏՐ. 23 ՀԻՍՈՒՍ ԱՐՈՒՄԻ ՀԱՅՈՑ 2304

ԱԶԳԱՅԻՆ ԱԹԱՌ

مجموعهٔ اخبار
اداره خانه سی بك اوغلنده جادهٔ كبيرده نومرو ٦٥

MEDJMOU ADAR
JOURNAL QUOTIDIEN
Bureau : *65 Grand'Rue de Péra*

Սէնէլիսի բէշին 120.— 6 այլոզաց 60.— Սէնէլիք բօսթա իւճրէթի 30.— Շէհիր բօսթասը 80 ղրուշ տբր։

Տէրճ խտիլէճէք իլանաթ իչին այրընճա բաղարլըգ օլունուր։

Ղազէթանա միւթէալլիգ խուսուսաթ իչին Ց. ԹՕԼԱՑԵԱՆԱ միւրաճաաթ օլունա։

Իտարէխանէմիզ Պէյօղլունատա ճատտէյի քէպիրտէ Թագսիմ ճիվարընտա նօ. 65

ԱՍԻԹԱՆԷ 11 ՓԵՏՐՎԱՐ

ԱԶԳԱՅԻՆ

ԷՐԶՐՈՒՄՏԱՆ ԹԱՀԻՐԱԹ

Էրզրումտան ալմըշ օլտուղումուզ ա-թիւտէքի մէքթուպու պիթարաֆլըղա բիաեէթէն տէրճ իտէրիզ։

. . . Խմբագիր,

Ի հնուց ի վեր հասարակաց և ազգային շահուց համար պատուական լրագրոյդ որ աստիճան անձնուէր գտնուիլն աշխարհածանօթ և ամենուն հաւաստի է։ Ուստի ձեր անկողմնակալ պատրաստականութեան վստահացած, հասարակաց իրաւանց և շահուց վերաբերող մի քանի տողերս ալ ձեր պատուական լրագրին մէկ անկիւնը հիւրընկալելնիդ կը խնդրեմ և բուժումն գայթակղեալ մտքերու։ առ այս կանխիկ շնորհակալութիւն կը մատուցանեմ Ձեր Ազգասիրութեան։

Ձեր ազգօգուտ լրագրոյն 2275 թիւ յունուար 8 թուական թերթին մէջ կարդացի, կարին Աշխատասիրաց ընկերութիւն անուամբ մի յօդուած Վահան Գ. Շապանեան ստորագրութեամբ, որն որ յիրաւի շատ աղէկ մտածուած և յօրինուած մի գործ է, և կը բաղձանք որ ամէն գիւղ և քաղաք սոյն բարի նպատակաւ ընկերութիւններ կազմուին յօգուտ մարդկային յառաջադիմութեան, և ի բարգաւաճմունս՝ մեր հասարակութեան։

Բայց ցաւօք սրտի կը տեսնուի որ մի ուրիշ նպատակ մը կայ սոյն սեթեւեթեալ գրուածոց մէջ, ինչպէս որ լրջամիտ անձ մը կրնայ հասկընալ եթէ խոհուն կերպով ընթեռնու։ Բացատրեմ խօսքս։ քանի որ Կարինն ունէր մի օրինաւոր դպրոց, ինչպէս այժմ ալ ունի նոյնը, և սոյն դպրոցն իւր օրինաւոր Տեսչութեան հսկողութեամբ ունեցաւ շրջանաւարտներ, որոնցմէ մաս մը երիտասարդներ այժմ փայլուն պաշտօններու մէջ կը գտնուին, շնորհիւ սոյն դպրոցին ուսման և յառաջադիմութեան, և դպրոց մը որ թէեւ ոչ արտաքուստ այնչափ փայլուն, որչափ տեղս գտնուած միւս դպրոցներն, այսինքն, Սանասարեան Բարերարի հոյակապ դպրոցն, և քան զմեզ բազմաթիւ եղող էջմիածնականաց Ազգային առաջնակարգ դըպրոցն։ նոյնպէս և Ցունաց, որոնք թողլով իրենց դպրոցները, կը դիմեն մեր դպրոցն, և գունդագունդ ալ պիտոր գիմէին եթէ մեր մէջ ըլլար համերաշխաբար գործելու եռանդն ու փափաքը։

Արդ ի՞նչ էր պատճառն որ մեր այն բոկոտն, մերկ, նիհար, և գունատ տըղայք կը մերժուէին դպրոցէն, ինչպէս որ կակնարկէր յիշեալ յարգոյ յօդուածագիրն։ պատճառն էր աղքատութիւնն, որ չէին կարող իւրեանց ուսման համար հարկ եղած առարկաներն հոգալ, այսինքն թուղթ, գրիչ, տետր, գիրք և այլն։ Եւ բնական է որ երբ տղայ մը կարօտ է սոյն առարկայից, հարկ է որ կամ հանգանակութեամբ և կամ մի ուրիշ միջոցաւ հայթաթել, որ նա ալ չը զբրկուի սոյն լուսաւորութեան աղբիւրէն։

Ուստի քանի որ կարելի էր սոյն Տեսչութեան հետ համաձայնելով և ներկայ ծախուց քառորդումն նորէն ընդունել տալ սոյն աշակերտք, ի՞նչ հարկ կար սոյն դպրոցէն ազատ մի Նախակրթարան բանալ և ծախքեր ընել և այսպէսով ալ մի փոքրաթիւ ժողովրդեան մէջ կուսակցական հոգիներ տարածել, ուրիշ մի պատճառ չի կայ եթէ ոչ սոյն նպատակն, և որուն ապացոյցն պարզ է, որ ասկէ երկու տարի առաջ ևս որ այս խնդիրն կը յուզուէր, և Տեսչութիւնն իւր ըրած զոհողութիւնէն վերջն ամիսը հարիւր դահեկան կը պահանջէր սոյն աղքատ տղայոց ծախուց համար և կը պատասխանուէր որ Ազգն հարուստ չէ, չէ կարող վճարել, և վերջապէս կ'որոշուի եկեղեցւոյ հասոյթէն վճարել վաթսուն դահեկան, և այժմ երբ կը դադրի սոյն վճարումն, բնական է որ տղաք չեն ընդունուիր Տեսչութենէն, արդեօք գիրք և այլն չունենալով դպրոց յաճախելին ինչ բանի պիտոր ծառայէր, հով կլլելով յուսում չի սորվուիր։

Ուստի ժողովուրդ մը որ միահամուռ հարիւր դահեկան չի կրնար վճարել ամիսն, ի՞նչպէս կրնայ որ նորա մի փոքր մասն երկու հարիւր դահեկան վճարել յանձնառու կըլլայ։ արդեօք այժմ հարստա՞ցան։

Կերեւնայ թէ յարգոյ յօդուածագիրն անցեալ խնդիրներէ բնաւ տեղեկութիւն չունի, որ Ազգային այնչափ ողջամիտ և բարերար անձինքն, ժլատ, ագահ, և նախանձոտ մակդիրներով մկրտեր է։ ուստի կարող է արձանագրութեանց դիմելով, առանց ամչնալու տեսնալ թէ սոյն անձինքն հարկ եղած ատեն առատ առատ նուէրներով օգներ են կարօտելոց, և ի հարկին ալ միշտ պատրաստ են նոյնը շարունակել, երբ վստահ ըլլան թէ հարկ է, և օրինաւորութեան ճամբուն մէջ պիտոր ծախսուի, և ամենեւին ալ փոխարէն զուր գովասանքներ չեն ակնկալած, հետեւելով Աւետարանին այն խօսքին թէ, ինչ որ աջ ձեռքդ կուտայ, ձախդ թող չիլսէ, մինչդեռ նոր հրապարակ ելլողներն գործելու համար մեծամեծ խոստումներ կը շռայլեն։ զուր շռայլութեանց ըսելիք չունինք, գուցէ ժամանակ մը տեւէ (թէև կը բաղձամք որ երկար տեւէ), բայց այժմէն յայտնի է այդ խոստմանց հետեւութիւնը։ ինչպէս այն խոստումներն թէ օրական մի ժամ զոհել գործերէն, և դըպրոցն դասախօսել, ըստ որոշման Տնօրէն Ժողովոյ, (որն որ իրենք են,) բայց ահա մէկ ամիս է դպրոցին բացումն և դասախօս մը չտեսնուեցաւ, յիշեալ քրտնաջան անձերէն, բաց ի 21 աշակերտէն, մի Եկեղեցական Տեսուչէն, և մի թոշակաւոր դասախօսէն։

Բաց ասկից մինչեւ ցարդ Կարնոյ ժողովրդեան մէջ մի՞թէ ուսեալ, բարեսէր և խոհեմ անձինք կը պակսէին որ այժմ ժողովուրդն տգէտ, խաւարեալ, և թարձրամիտ հռչակել կը յանդգնին։

Զեն յիշեր թէ իրենց ընդունած ուսումնին, կրթութիւننին, և յառաջադիմութիւننին սոյն անձանց պարտական են, որոնք գիտնալով ուսման յարգն և արժէքն, իւրեանց աշխատութեամբ և նուէրներով այնպիսի մի առաջնակարգ դպրոց հիմնեցին, որ սոյն դպրոցին մէջ աշակերտելով կարողացան ուսումնաւարտ հռչակուիլ։ և չեմ գիտեր ինչ պէտք է ըսելանոց որ այժմ չեն հաւնիր իւրեանց նախնեաց ընթացից և խելաց։

Խմբագիր, ընդունեցէք անկեղծ շնորհակալութեանս հաւաստիքն։

Ազգային շահուց նախանձախնդիր ոմն

Ճէպէլի Լիպնանտա Զըմմառ մանասթիրը տախիլինտէ մուգիմ պուլունան Գասպարեան Բարսեղ սէրբիսդօքսուն, մանասթիրը մէզբիւրտէ վէֆաթ իթմիշ օլտուղուսալընան թէլէկրաֆտան մաէթթէսիւֆ անլաշըլմըշ տբր։

Պու պապտէ թաֆսիլաթ ալտըղըմըզտա նէյր իտէճէհիզ։

Ցառաջիկայ Ուրբաթ, 14 փետրուար ժամը 4 ½ին, հանդիսաւոր Պատարագ և Պաշտօն պիտի կատարուի ի մատրան Ս. Յակոբայ

Ի Հանգիստ հոգւոյ

ԲԱՐԵՑԻՇԱՏԱԿ

ԱՆՏՈՆ ՊԷՅԻ ՄԸՍԸՐԼԵԱՆ

Բաբերարի Ամենեւաճոցիս

Խնդրի ներկայութիւն Ազգայնոց որք սիրեն յարգել գյիչատակ Ազգասիրին։

Ս. Յակոբ Անկելեանոցի
Հոգաբարձութիւն

Բանկալթի 11 փետր. 1892

ԽԱՐԻՃԻԵԷ

ՖՐԱՆՍԱՏԱ ՊՈՒՀԱՆԸ ՀԷՑԵԷԹԻ ՎԻԻՔԷԼԱ

Հէյեէթի մէզբիւրէնին ինֆիսալինէ տայիր սօն բօսթա իլէ վիրուտ իսէն Ֆրանսըզ ղազէթալարընտա կէօրիւլէն մալիւմաթա նէզարէն, բատիդալ թարաֆկիրանընտան Մ. Հիւպպար, Ֆրանսա բիսդօքսալարընըն իթիրազաթընա մուգապէլէթէն ախիրէն Ֆրանսըզ հիւքիւմէթինին Մէճլիսի մէպուսանա արզ իթտիկի ասասիասիօն նամ շիրքէթէր հագգընտաքի գանուն լաիհասընըն պիր ան էվվել թէզէքքիւրիւ լիւզումի իլէ գապուլ իտիմէսինի ժէճլիսի ժէզգիւրտէ մուսիրրանէ թէքլիֆ իթմիշ, վէ իմբէրաթօրլուգ թարաֆտարանընտան Մ. տը Գասանեագ իսէ, մէզքիւր գանուն լաիհասը ալէյհինտէ պէեանը միւթալէա իլէ, պու գանուն լաիհասընըն շայեանը նէֆրէթ օլտուղունու սէօյլէմիշ, վէ բէիսի վիւքէլա Մ. տը Ֆրէյսինէ՝ լաիհանըն պիր ան էվվել միւզաքէրէսի լիւզումունա մուվաֆֆագաթ իթտիկինի, ֆագաթ Մ. Հիւպպարը պունա հասր իթմէք իսթէտիկի մանէտտա մուվաֆֆագաթա թարաֆտար օլմատըղընը, չիւնքի հիւքիւմէթին՝ Ֆիլիսէ իլէ Տէվլէթին էէկսիկէրինտէն թէֆրիգինէ մուգատտէմէ օլմահաճաղընը տէրմիեան իյլէմիշ տիր։ Մ. տը Ֆրէյսինէ՝ պու սըրատա օն իւշիւնճիւ Լէօն բարա հազրէթլէրինի վէ էֆքարը ֆիւսալէմէթճուեանէսինի սէնա, վէ չօգ տէֆա միւշարիլէյհին Ֆրանսա հագգընտա իղհարը թէվէճճիւհաթ իթմիշ օլտուղունու իֆատէ, վէ իլավէթէն, «Շիւգէհէսիզ պիր կիւն, մէսէլէեի բուհանիէ հագգընտա վաթիգան իլէ մուխապէրէեէ կիրիշէճէէիզ։ իհթիմալ քի ըէհապէյն՝ գուրաի ումումիեէնին թայեին իտէճէկի խաթթա տախիլ օլմագ իսթէմէեէճէքլէր տիր։ Ֆագաթ հէր հալտէ իքի մէսլէքի բօլիթիգատան պիրինի ինթիխապա մէճպուր թութուլաճագլար տբր։ տէյի պէեան իթմիշ, վէ Նիհաեէթ Մ. տը Ֆրէյսինէ՝ լաիհանըն պիր ան էվվել միւզաքէրէսի լիւզումունա մուվաֆֆագաթ իթտիկինի, ֆագաթ Մ. Հիւպպարը պունա հասր իթմէք իսթէտիկի մանէտտա մուվաֆֆագաթա թարաֆտար օլմատըղընը, չիւնքի հիւքիւմէթին՝ Ֆիլիսէ իլէ Տէվլէթին էէկսիկէրինտէն թէֆրիգինէ հազբրլամագ իսթէմէսէկինի սէօյլէմիշ, վէ միւշարիլէյհին պու պէեանաթը՝ մէճլիսին մէրքէզ ճիհէթինտէն շիտտէթլէ ալգըլանմըշ տբր։

Մուախխարէն ազատան բէք չօղու տախի լէհ վէ ալէյհտէ նութգլար իրատ իթտիքլէրինտէն, Մ. տը Ֆրէյսինէ՝ հիւքիւմէթին իթթիխազ իտէճէկի խաթթը հարէքէթ իլէ պու խուսուսատա մէճլիստէն պիր էմնիյէթ գուրասը թալէպ իթտիկինտէն, թալէպի մէզքիւր՝ էքսէրիեէթ թարաֆընտան ըէտտ օլունտուղունտան, հէյեէթի վիւքէլանըն իսթիֆասընը ինթաճ իթմիշ տիր։

ԹԵԼԵԿՐԱՖ

Պէլկրատ, 20 փետր.— Սգուրչինա մէճլիսի՝ 1893 սէնէսինին թատիլ օլունմուշ պիւտճէսինի գապուլիթմիշ տիր։ Բէիսի վիւքէլա Մ. Բասիչ՝ սէնէի մէզքիւրէ պիւտճէսինտէ հիչ պիր աչըգ պուլունմահաճաղընը, վէ եէնի պիր իսթիգրազ ագտ օլունաճաղընա տայիր զուհուր իտէն չայեալարըն եարան օլտուղունու պէեան իթմիշ տիր։

Վիէննա, 21.— Թիճարէթ ահտնամէսինին ագտընա մէմուր Սըրպ

մուրախխասը Մ. Բաղու՝ Պելկրատա հարէքէթ իթմիշ տիր։ Միւմիլէյ-հին մալիեէ նազըրլըղընա նասպ օլունաճաղը ըիվաեէթ օլունուեօր։

Բէթրէսպուրկ, 21.- Եուլաֆըն իխրաճը մէճուլիյէթի ֆէսխ օլունաճաղը մուհաղդաղ իսէ տէ, պու ֆէսխ՝ Պալթիգ լիմանլարընտա տերանպար օլմուշ օլան 10 միլեօն բուտուլուգ եուլաֆ իշին եալընըզ վագը օլաճաղ տըր։

Բէշթա, 21.- Իմբէրաթօր, Բէշթաեա մուվասլէթինտէ, արշիտիշէս Մարի Վալէրի իլէ զէվճի Ֆրանսուա Սալվաթօրուն ահվալը սըհհիեէսի էյիլէշմիշ օլտուղունու պէլէտիեէ ըէիսինէ ճէվապէն պէեան իթմիշ տիր,

Գահիրէ, 21.- 1891 սէնէսի մուհասէպէի զաթիեէսինէ նէզարէն, սէնէի մէրգուսմէ պիւտճէսինտէ պիր միլեօնլուգ պիր ֆազլա հասըլ օլմուշ տուր։

Բարիս, 21.- Ֆուրմի շէհրի միւթէսարրըֆը սապըգ Մ. Իզաագ իլէ երպապը քիթապէթտէն եէհուտի խասիմի վէ Լա Ֆրանս Ժիւիվ (Եէհուտի Ֆրանսա) նամ հիճվանամէնին միւէլլիֆի էտուարտ Տրիւմոն արասընտա պիր տուէլլո վուգու պուրմուշ տուր։ Մ. Իզաագ՝ Մ. Տրիւմոնուն Էր Սըգրէ տը Ֆուրմի նամըյլա նէշր իթտիկի քիթապը քէնտիսինէ հագարէթ ատտ իթմիշ տիր։ Մ. Իզաագ գարընընտան վէ Մ. Տրիւմոն կէօքսիւնտէն եարալանմըշլար տըր։

Բարիս, 21.- Ամանս Հավասըն իլանընա կէօրէ, ըէիսի ճիւմհուր Մ. Գարնո՝ հարպիեէ վէ խարիճիեէ նազըրլարը Մ. տը Ֆրէյսինէ վէ Մ. Ռիպո իլէ միւլագաթ իթմէք արզուսունտա պուլունմուշ տուր, զիրա պու իքի զէվաթ՝ օ իքի խուսուսի նէզարէթլէրին նազըրլարը իտիլէր։ Լաքին ըէիսի ճիւմհուր՝ պիր գապինէթօ թէշքիլի մէմուրիյէթինի նիմ ըէսմի պիր սուրէթտէ պիլէ քիմսէեէ հէվալէ իթմէմիշ տիր։ Մ. Գարնո՝ բազար կիւնիւ տիկէր պազը երպապը սիեասէթի գապուլ իտէճէք իտի։

Լէֆքեարը միւթէտիլէ թարաֆտարը պուլունան զազէթալարըն պէեանընա կէօրէ, Մէճլիսի մէպուսան՝ մէվզուի պահս օլան պիլճիւմլէ մէսաիլի ըէտտ իթմիշ օլտուղունտան, Մ. Գարնո՝ եէնի պիր գապինէթօեու իլթիգամ իտէճէք հիչ պիր էքսէրիեէթ պուլամաեաճաղ, վէ մէսէլէնին մանթըգա մուվաֆըգ պիր սուրէթտէ հալլու թէսվիեէսի իչին Մէճլիսի մէպուսանըն տաղրտըլմասը իգթիզա իտէճէք տիր։

Բարիս, 19.- Ամանս Հավասըն Բէթրէսպուրկտան ալտըղը պիր թէլէկրաֆնամէտէ, Ռուսիատա քեային Ֆլոթ Վօլոնթէր գումբանեասընընը՝ մուհարէպէտէ գուլլանըլաճաղ սուրէթտէ պիր չօգ գրուազէօրլէր ինչա իթտիրմէկէ գարար վէրմիշ օլտուղունա տայիր ախիրէն էճնէպի զազէթալարը թարաֆընտան վուգու պուլան նէշրիեաթըն ասլ ու էսասը օլմատըղը, վէ մէզքուր գումբանիանընն պիլճիւմլէ մէսաիսի միւնհասըրէն թիճարէթէ այիտ պուլունտուղու տէրմիեան իտիլմիշ տիր։

Ամանս Բէօյթը նամ թէլէկրաֆ շիրքէթինին Լոնտրատան թէպլիղ իյլէտիկի մալի մալթ տախի՝ պալէատէքի թէլէկրաֆնամէ մէալինէ թէմամիյլէ մուլթապրգ տըր։

Ամինա, 19.- Թրիգուբի գապինէթօսունու իթհամա մէմուր օլան գօմիսիօն՝ Բիրէ-Լարիսա իսթիզրազընընը սուրէթի իսթիմալի հագգընտաքի իսթիճվապաթտան ֆէրաղաթ իտիլմէսինի, վէ օլպապտէքի իլամաթընը իճրա օլունմասընը Մէճլիսի մէպուսանա թէքլիֆ իթմէքլէ, մէճլիսի մէզքուր պու մատտէեի բազար իրթէսի կիւնիւ մէվգբի թէղէքքիւրէ վազ իտէճէք տիր։

Մէճլիսի մէպուսան՝ հիւքիւմէթին ումուրը մալիեէ հագգընտաքի լայիհալարընը պիրինճի գրամաթտա գապուլ իթմիշ տիր։ Ֆրրպի մուխալիֆէ մէճլիստէ հաղրը պուլունմամըշ տըր։

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

ԹԷՎՃԻՀԱԹ

Պէլգա սանճաղը միւթէսարրըֆլըղը՝ Համա միւթէսարրըֆը Հիւսէյին էֆ. հազրէթլէրինէ։

Համա սանճաղը միւթէսարրըֆլըղը՝ Պէլգա միւթէսարրըֆը Արիֆ բաշա հազրէթլէրինէ թէֆվիզ։

Գարէսի սանճաղը թահրիրաթ միւտիրի Ալի Ռիզա էֆ. եէ ըապիա։

Էրզրում վիլաեէթի պիտաեէթ հուգուգ ըէիսի Ահմէտ ճէմիլ էֆէնտիեէ բապիա ըիւթպէլէրի թէվճիհ։

Խարիճիեէ նէզարէթի ճէլիլէսի մէքթուպի օտասը Յիւնճիւ միւմէյիզիկի՝ Բէթրէսպուրկ սէֆարէթի Սէնիյեէսի պաշ քեաթիպի Պագի պէյէ։

Բէթրէսպուրկ սէֆարէթի Սէնիյեէսի պաշ քիթապէթի՝ Պիւքրէշ սէֆարէթի Սէնիյեէսի պաշ քեաթիպի Ամրզի պէյէ։

Պիւքրէշ սէֆարէթի Սէնիյեէսի պաշ քիթապէթի՝ մաթպուաթը էճնէպիեէ գալէմի մէմուրիյինինտէն Գարաթէօտորի էֆ. եէ։

Տէրիսաատէթ Շնճի մահքէմէյի թիճարէթ ազալըղը՝ Ճէզաիրի պահրը Սէլիա վիլաեէթի իսթինաֆ մահքէմէսի միւտաիի ումումիսի Նիազի էֆ. եէ։

Տէրիսաատէթ պիտաեէթ մահքէմէսի ազալըղը՝ Պէյօղլու պիտաեէթ մահքէմէսի ազասընտան էօմէր էֆէնտիեէ։

Իսկիւտար պիտաեէթ մահքէմէսի ազալըղը՝ Տէրիսաատէթ պիտաեէթ մահքէմէսի ազասընտան Նէշէթ էֆէնտիեէ։

Պէյօղլու պիտաեէթ մահքէմէսի ազալըղը՝ Իսկիւտար պիտաեէթ մահքէմէսի ազասընտան Մարգօ էֆէնտիեէ թէֆվիզ։

Էրզրում վալիսի ֆէրիգ Հասան Խայրի բաշա հազրէթլէրինէ Ալինճի Օսմանի։

Ռուսիա տէվլէթինին Տէրիսաատէթ սէֆարէթի Յիւնճիւ թէրճէմանը Մ. Վլատիմիր Մայդօֆա Յիւնճիւ բիւթպէտէն Մէճիտի Նիշանը զիշանլարը իհսան պույրուլմուշ տըր։

—

Խըտիվը Մըսրը Ապպաս բաշա հազրէթլէրինէ իհսան պույրուլաճաղ ֆէրմանը այինէն իսալինէ միւշիրանը իզզամտան Ահմէտ Էյուպ բաշա հազրէթլէրի մէմուր պույրուլմուշ տուր։

—Տէրիսաատէթ Ինկիլթէրրա սէֆիրի ճէնտիտի Սըր Գլարֆօրտ, մահը հալի էֆրէնճինէն 20-ինտէ, շէհրիմիզէ կէլմէք իւզրէ Մարսիլեատան Ֆրանսըզ բոսթա վաբորունա բաքիպ օլմուշ, վէ սէֆարէթին պաշ թէրճէմանը Սըր Սանտիսըն իլէ տիկէր պիր մէմուր՝ Իմաժէն նամ վաբոր իլէ միշարիլէյհի իսթիգ պալ իչին Զանագ-գալէէ կիթմիշլէր տիր։

—Սալթանաթը Սէնիյեէնին թէհրան սէֆիրի սապըգ Խալիտ պէյէֆ. հազրէթլէրի, պու կիւն եարընը շէհրիմիզէ մուվասլէթ իտէճէք տիր։

Շահ հազրէթլէրի, միւշարիլէյհի, մուֆարազաթը միւնասիպէթիյլէ հուզուրունա գապուլ իթտիկինտէ, տէվլէթէյն արասընտա զաթէն մէվճուտ օլան միւնասէպաթըն տահա զիեատէ թէէյեիտ վէ թահքիմի՝ էշէտտի արզուլարընտան օլտուղունու զաթը հազրէթի Բատիշահիեէ արզ ու պէեան իթմէլէրինի թավսիեէ պուեուրմուշլար տըր։

—Շգօտրա վիլաեէթինին պազը ճիհէթլէրինտէ գրթլըգ հիւքմ իթմէքտէ օլմասընյա, միւհթաճէյինի էհալիեէ թէվզի օլունմագ իւզրէ, Եանիա վիլաեէթինտէն տէրհալ էրզագ իրսալինէ տայիր էվամիրի լազըմէ իթա պույրուլմուշ տուր։

—Պանգը Օսմանինին Բարիս միւտիրի Մ. Պէրժէ՝ եագընտա շէհրիմիզէ կէլմէք նիեէթինտէ տիր։

—Եաղտըղըմըզ վէհհէ, Ռումէլի տէմիր եօլլարը թահվիլաթընտան սէնէվի պիր միդտարընընը մուպաեասըյա իշթիրասընա սարֆ իտիլմէքտէ պուլունան մէպալիղին պունտան պէօյլէ իքրամիեէ միդտարընընը եիւզտէ 58-տէն 72-եէ իպլաղընա վէ պու թահվիլաթըն ամմրթիսմանընա սարֆընա, Տիւեունը ումումիեէ մէճլիսինին ճուամաա իրթէսի վուգու պուլան իճթիմաի ֆէվգէլատէսինտէ գարար վէրիլմիշ տիր։

—Մէքթէպի Սուլթանիտէ Միսլիմ շակիրտանա թէտրիսի մուգարրէր օլան պազը տէրսլէրին սուրէթի թէտրիսինէ տաիր իճրաի միւզաքէրէ իթմէք իւզրէ, մէարիֆ նազընը Զիհնտի բաշա հազրէթլէրինին թահթը րիեասէթինտէ, մէքթէպի մէղքուր մուալիմլէրինտէն միւրէքքէպ գօմիսիօն, բազար կիւնիւ տաիրէի Մէարիֆտէ պիլիճթիմա, մազպաթասընը թանզիմ իթմիշ, վէ պու մազպաթա՝ Պապը Ալիեէ թագտիմ օլունմագ իւզրէ պուլունմուշ տուր։

—Իտարէ մէճլիսլէրի ազասընընը աշար վէ իլթիզամը իհալէ իշլէրինէ միւտախէլէ վէ միշարէքէթլէրինէ միւսաատ կէօսթէրէն մէմուրլարընը շէտիտէն թահթը մէսուլիեէթէ ալընաճաղը մագամը Սատարէթիզմատէն թաամիմէն էմր ու թէպլիղ պույրուլմուշ տուր։

—Թէնպէքի ըէժիսի տիրէքթօրու Մ. Ժոզէֆ Ժոքէպ Բարիստէն վէ իզմիրաէ չըգան Խլամէթ զազէթասը սահիպի իմթիեազ Ահմէտ ճէլատէթ պէյ էֆ. Իզմիրաէն, վէ 4 խանէտէ 20 նուֆուս Իսլամ մուհաճիրի Վարնատան տիւն շէհրիմիզէ կէլմիշլէր տիր։

—Էրզրում վիլաեէթինտէ գըշ մէվսիմի զաեէթ շիատէթլէ իճրաի հիւքմ իթմէքտէ օլմասըյա, յու էսնատէ Էրզրումտա պուլունան Վան վալիսի Պահրի բաշա մահէլլի մէմուրիեէթինէ կիտէմէմիշ, վէ վալիի սապըգ տախի Վանտան հարէքէթ իտէմէմիշ տիր։

—Ղէչէն կիւն Պոն Մարշէ ճիվարընտա եէնի թէաթրօնուն միւտիրլէրինտէն Մ. Ժանրուանըն գըյմէթտար պիր սաաթը, վէ Մէքթէպի Սուլթանի շակիրտանընտան պիրինին, տէրուենինտէ 40 լիրա մէվճուտ օլան ագչէ քիսէսի եան քէսէճիլէր թարաֆընտան սիրգաթ օլունմուշ տուր։

—Ֆիմիեէ կիթմէք իւզրէ լիմանընմըզտան հարէքէթ իթմիշ օլան Լվանկէլիսթրա նամ եունան կէմիսի, կիճէ վագթը ֆուրթունաեա թուլթուլուպ, Բէթալա ատասը գաեալարընա չարբըլմըշ, վէ բարա բարչա օլմուշ տուր։ Թայֆասընտան իւչ քիչի գուրթուլապիլիպ, կէմի ըէիսի իլէ օղլու վէ պիր եօլճու թէլէֆ օլմուշլար տըր։

—Կէչէն ճուամա կիւնիւ Մահքէմէի ճինաեէթ ազասընտան Ապտէլ Գատէր էֆէնտինին մախտումու՝ մահքէմէի մէզքուր սապըգ զապթ քէթպէսինտէն Պէտրի էֆ. իսթիւ պաշը զաեէթ թէմիզ կիեինմիշ օլտուղու հալտէ, Գուեումճուլար չարշըսընընա ճէվահիրճի Բարթամ Ստեֆանեան էֆէնտինին տիւքքեանընա կիտիպ, պիր թագըմ միւճէվհէրաթը կէօզտէն կէչիրտիքտէն սօնրա, նիհաեէթ ինթիխապ իթտիկի պիր գաչ քիւբէեի՝ պէտէլինի թէէտիեէ իթմէզտէն էվվէլ խանէսինէ կէօթիւրիւպ հանըվարա պէեէնտիրմէք լազըմ՝ կէլտիկինի պէեան իտէր։

Գուլումճու, տիւքքեանընտա պուլունան ուշագլարտան պիրինի եանընա ալարագ 58 լիրա գըյմէթինտէ օլան 5 չիֆթ քիւբէեի պիլիսթիսհապ էֆէնտի իլէ պերապեր Վէֆա մէյտանընտա պուլունան խանէսինէ կիտէրլէր, վէ եօգարրտա վագը պօշ պիր օտաեա կիրէրլէր։ Գուէսուլմճու՝ էնսնատէ էֆէնտի՝ քէնտիսի հարէմէ կիրիպ քիւբէլէրի կէօսթէրէրէք ավտէթ իտինճէեէ գատտար պիր գաչ տագըգա իսթիրահաթ իթմէլէրինի ըէճա իլլէր։

Գուեումճու, պիր սաաթ գատտար պէքլէտիքտէն սօնրա, գաբու աչըլըպ պիր հանըմ իչէրիեէ կիրէր։ Գուեումճու վագթը կէճիքմէսինտէն տօլաեը զաթէն հէեէճանա կէլմիշ օլմազլէ, հանըմ՝ պունուն հէեէճանընը թէսկին իլէ իղֆալ ի-

տ՛լմիշ օլմասընտան տօլաեր պէեանը թէեսսիւֆլէ, էֆէնտինին թիւթիւն ալմագ պէհանէսիյլէ քիւբէլերի ալըպ տիշարբեա չբգտրղընը պիլտիրիր։

Գունուն իւզերինէ գուեումճու՝ պաշընա կէլէն ֆէլաքէթի հէվան մահէլլի մէրքէզ գօմիսէրինէ իխպար իտէր։ Հանըմ թէվգբֆ խալիր իսէ տէ, քէնտիսինին պու իշտէ մէտիսէլի օլմասրղընը, վէ չիւնքի մէրգում էֆէնտի պիր վագբթտան պէրու գբզընը ալմագ պէհանէսիյլէ խանէսինէ կէլմէքտէ օլտուղունու ճէվապէն սէօյլէր։

Մէգքիւր սիրդաթը իճրա իլթմիշ օլան քիմսէնին՝ տիւն կիճէ Պէյօղլունտա ախղ ու կիրիֆթ օլունտուղու, վէ քիւբէլերին իւկէրինէն գուհուր կյլէտիկի իշիտիլմիշ տիր։

—Արժանթին գբթասընա հիճրէթ իթմիշ օլան եէհուտիլերին հալլերի բէք ֆէնա օլտուղու մահէլլինտէն իշար օլունուեօր։ Գբթաի մէգքիւրտէ եէհուտիլեր ճումա իրթէսի կիւնլերի՝ իշ կէօրմէկէ մէճպուր իտիլմէք կիպի միւշքիլաթէ թէսատիւֆ իթմէքտէ տիրլեր։

Տէրիսաատէթտէ պուլունան մուհաճիրլերին հալի տախի բէք էյի օլմաեըպ, Մուսէվի ճէմաաթընըն պունլարը թէհվինի իհթիեաճաթընա միւգթէտիր օլմատրղընը Մօնիթէօր եազըեօր։

Ա. Զ Դ

Ս. Յակոբ Անկելանոցի Հոգաբարձութիւնը պէտք ունի թէ այր և թէ կին հիւանդապահ սպասաւորներու։ Սոյն պաշտօնը ստանձնել փափաքողք կրնան դիմել Մէճմուայի Խմբագրութեան։

ՍԻՎԱՍ ՎԻԼԱԵԷԹԻ

—

Սիվաստա մուդիմ Ֆրանսա գօնսօլօսու Մ. Սիմոն թարաֆընտան իրսալ օլունուպ, Բարիստէ թապ օլունան գիրաաթ մէճմուասընտա նէյը օլունան պիր ըաբօրուն, ասրը հագրէթի Բատիշահիտէ, վիլաեէթի մէգքիւրէ իլէ Անատօլու գբթասընը սաիր մահէլլերինտէ կէօրիւլէն թէրագգբեաթա տայիր պազը շայեանը տիգգաթ մալիւմաթ վէրիլմիշ տիր։

Սիվաս վիլաեէթինին էհէմմիեէթի վագբասընա պինաէն, Սամսօնտան պէտ իլէ Գաղտատա գատար պիր չբմէնարֆէր խաթթը ինչասը, վէ պունուն էրզրումա գատար պիր շիպէսի պուլունմասը թէքլիֆ օլունմուշ օլմազլէ, գիքը օլունան բաբօրտա իշպու խաթթըն ասքէրլիք վէ թիճարէթ խուսուսլարընտա էհէմմիեէթինտէն պահս օլունտուգտան սօնրա, Սիվաս վիլաեէթի տախիլինտէ ինչա օլունան եօլլարա տայիր տէ պազը մալիւմաթ վէրիլմիշ տիր։

Իշպու եօլլար իւչ սընըֆ օլուպ, պիրինճի սընըֆըն 12 մէթրօ, վէ իքինճի սընըֆըն 9 վէ իւչինճիւ սընըֆըն 7 մէթրօ էնլէրի պուլունմագտա տրը։

Նէֆսի Սիվաս սանճաղ ըտախիլինտէ 8 ատէտ արապա եօլու պուլունուպ, իքիսի պիրինճի սընըֆտան տրը։ Պու. իքի եօլուն պիրի՝ Սիվաստան Սամսունա գատար միւմթէտ օլուպ, 66 քիլօմէթրօ պօեունտա, վէ տիկէրի Սիվաստան Օրտուեա գատար օլուպ, 212 քիլօմէթրօ պօեունտա տրը։

Տիկէր եօլլար Սիվաստան Խարբուրթա, Գայսէրիէ, Տարէնտէէ, վէ Զարատան Տիվրիկէ վէ Եէնիխանտան Եօզկատա գատար տրը։

Թօգաթ վէ Ամասիա սանճագլարը տախիլինտէ տախի միւթէատտիտ եօլլար ինչա օլունմուշ տուր։

Սիվաս վիլաեէթինտէ հուպուպաթտան պաշգա իւզիւմ տախի եէթիշտիրիլմէքտէ օլտուղունտան, սէնէվի պէհէր հէքթարտան 8 պին քիլօֆրամ գատար իւզիւմ մահսուլու ալընմագտա տրը։ Վիլաեէթի մէգքիւրէ պաղլարընտա հէնուզ բէք բէք չօգ խասթալըգ եէրի կէօրիւլմէմիշ տիր։ Պինաէրին զիրաաթընը իշպու չիպէսինտէն մահսուլաթը մուհիմմէ իսթիհսալի գապիլ տիր։

Թօգաթտա 600 պին քիլօկրամ իւզիւմտէն 100 պին լիթրա գատար բագը, վէ 50 պին լիթրա գատար չարապ չբգարըլմագտա իսէ տէ, միւմայիլեյհ գօնսօլօսուն պէհանընճա. Ֆրանսատա 660 պին քիլօկրամ իւզիւմտէն 440 պին լիթրա չարապ չբգարըլապիր։

Ամասիատա պունտան էվվէլխայլի թութլուգլար մէվճուտ օլուպ, իրէք պէօճէքլերինէ արբզ օլան խասթալըգ պու սանաաթը մուհիմ մէնին մէթրուքիեէթինէ սէպէպ օլմուշ տուր։

Տիւեունը ումումիեէ իտարէսի՝ իշ սէնէտէն պէրու բասթէօր ուսուլի իւզրէ իրէք թօխումու եէ-

Մէլէսթէն տը Վալանտէլին Լամիրեէթլի տօսթու վէ Ջիւմրիւտիլ-Գատընընը թապիպի խուսուսիսի պուլունան տօգթօր Վէրնօն՝ վուգուաթտան խապերտար օլմասը յլա, հէր թարաֆտան քէնտինէ վուգու պուլան սիւալլերէ ճէվապէն, պաշընը գաշրմագ, գաշլարընը չաթմագ վէ մանէատար սուրէթտէ սուրաթընը պուրուշտուրմագլա իքթիֆա իյլէմէքտէ, վէ չու թավը ու հարէքէթինտէն՝ Մատլէնին ահվալը սրհհիեէսինին դաեէթ վէիմ օլմասը նէթիճէսի չբգարըլմագտա իտի։

Հէր սապահ Ժիւլ տը Լիւսընայ՝ ալտրղը դաղէթալարը խահիշլէ աչբպ, Մատլէնին վէֆաթը խապերինի արամագտա, լաքին պու խապերի պուլմատրղընտա, միւպհէմ պիր իզթիրապ հիսս իլէ, պէլքի խէֆիէն թահգբգաթ իճրա իտիլիեօր տէյի տիւշիւնմէքտէ, վէ անճագ պու իզթիրապը տէրհալ գաիլ օլարագ։

— Հիչ պիր չէյտէն գօրգմամ... Նէ գատար թահգբգաթ վէ թէտգիգաթ իճրա իթսէլեր. իթթիխազ իթմիշ օլտուղումթէտապիր սաեէսինտէ եագամը էլտէ իտէմէղլեր, տիմէքտէ իտի։

* *

Էպնիեէ պօեաճբբղը միւթէահիւտիւ, Շէնրվիէրէ վուգու պուլան ազիմէթինին իրթէսի կիւնիւ, սապահլաերն էրքէն, լաղըմ օլան էյրէթի իսկէլէլերի վէ իճապ իտէն նագգաչլարը Բլաթան սէյֆիեէսինէ՝ կէօնտէրտի։

Մատամ Տօրէյ, էվլատընա օլան մուհապպէթի չէտիտէսի իճապընճա, եէիս ու քէտէրի ազիմինի Հանրիէթտէն կիղլէմէեէ մուվաֆֆագ օլուպ, գբզընը եանընտա գալտրղը միւտտէթ զարֆընտա սաքին կէօրիւնմէքտէ իտի։

Կէնճ գօնթէս իսէ, հէնուզ զաեէթ զայիֆ վէ տաիմա մահզուն օլմասրյլա պէրապէր, ահվալը սրհհիեէսի կիւնտէն կիւնէ էեիլէշմէքտէ իտի։

Պու սրրատա վէրասէթ իշլերի թէսվիեէ իտիլմիշ օլուպ, Ժիւլ տը Լիւսընայ՝ պիր գաչ կիւն Բարիստէ գալմագտա պէյիս կէօրմէտիկինտէն, սէյֆիեէտէն ազիմէթ իյլէտի։

Մէրգում, պիր արա, Բարիսին միւթէպէր պիր զաղէթասընտա, թէաթրօ տախիլինտէքի սուի հարէքէթինի մուախէզէ եօլունտա կէօրիւլմիւշ օլան ֆրգբաեը խաթբրլաեըպ, զաղէթա միւտիրինէ միւրաճաաթլէ, քէնտի ալէյհինտէ պէօյլէ ալէնի սուրէթ-

— Շէնրվիէ՞ր տէ մի, տէտի։

— Էվվէթ։ - Շիմտի, ազիզիմ, պիզ օրանընն սահիպիեիզ... օրասը պիզէ միրաս գալտը։

Ժիւլիէն պու ճէվապը ալտրղընտա, վիճուտինտէ սօղուգ պիր թէր հիսս իլէտի։ Պատէհու միւշքիլաթ իլէ չբգարտրղը պիր սէտա իլէ,

— Ա՜ճա՛յիպ, օրասը սիզէ նա՞սըլ միրաս գալապիլիր, տէտի։

Գօգլիգօ տա չէօյլէ տէվամ իյլէտի.

— Էվվէթ, հաթթա օթէլիմիզին խալգը իլէ պիրլիքտէ ճէնազէ ալայընտա պէն տէ պուլունտում. լաքին կէօրիւլմէեէ լաեբգ պիր ճէնազէ ալայը իտի։

Ժիւլիէն, պունտան զիեատէ քէնտինի զապթա միւգթէտիր օլամաեարագ,

— Լաքին էօլէն քի՞մ տիր. մատամ գօնթէ՞ս մի տիր, տէյի սիւալ իթտի։

— Խայր, խայր, տէյի Գօգլիգօ ճէվապ վէրմէսինտէ. Ժիւլիէնին էնտիշէ վէ իզթիրապը գաիլ օլտու, վէ օլ անէ տէկին սալքի պիր մէնկէնէ իշինտէ սրգբմիշ պուլունան գալպի տարպա տէվամ իթտի։

Գօգլիգօ... (Քէլամա տէվամ իտէրէք.) Խայր, մատամ գօնթէս էօլմէտի. իլլա բէտէրի օլան վէ զաեէթ միւթէպէր պիր պանքէր պուլունան Մ. Տօրէյ վէֆաթ իթտի։

64

Ժիւլիէն Գլօտ.- (Պու իֆատէ իւզերինէ հէեէճանը թէսկին օլուպ, անճագ պիր չէյ տէմիշ օլմագ իչին չու սէօզիւ իլավէ իյլէտի.) Տիմէք Մ. Տօրէյ վէֆաթ իթտի։

— Էվվէթ, վէ իշթէ պիզ տէ պու սաեէտէ պիւեիւճէք պիր միրասա նայիլ օլապիլտիք։

— Բէտէրինին վէֆաթընտան տօլաեը էլպէթթէ մատամ գօնթէս ֆէվգէլատէ միւքէտտէր օլմուշ օլմալը տրը։

տ՛լմիշ օլմասընտան տօլաեր պէեանը թէեսսիւֆլէ, էֆէնտինին թիւթիւն ալմագ պէհանէսիյլէ քիւբէլերի ալըպ տիշարբեա չբգտրղընը պիլտիրիր։

Գունուն իւզերինէ գուեումճու՝ պաշընա կէլէն ֆէլաքէթի հէվան մահէլլի մէրքէզ գօմիսէրինէ իխպար իտէր։ Հանըմ թէվգբֆ խալիր իսէ տէ, քէնտիսինին պու իշտէ մէտիսէլի օլմասրղընը, վէ չիւնքի մէրգում էֆէնտի պիր վագբթտան պէրու գբզընը ալմագ պէհանէսիյլէ խանէսինէ կէլմէքտէ օլտուղունու ճէվապէն սէօյլէր։

Մէգքիւր սիրդաթը իճրա իլթմիշ օլան քիմսէնին՝ տիւն կիճէ Պէյօղլունտա ախղ ու կիրիֆթ օլունտուղու, վէ քիւբէլերին իւկէրինէն գուհուր կյլէտիկի իշիտիլմիշ տիր։

—Արժանթին գբթասընա հիճրէթ իթմիշ օլան եէհուտիլերին հալլերի բէք ֆէնա օլտուղու մահէլլինտէն իշար օլունուեօր։ Գբթաի մէգքիւրտէ եէհուտիլեր ճումա իրթէսի կիւնլերի՝ իշ կէօրմէկէ մէճպուր իտիլմէք կիպի միւշքիլաթէ թէսատիւֆ իթմէքտէ տիրլեր։

Տէրիսաատէթտէ պուլունան մուհաճիրլերին հալի տախի բէք էյի օլմաեըպ, Մուսէվի ճէմաաթընըն պունլարը թէհվինի իհթիեաճաթընա միւգթէտիր օլմատրղընը Մօնիթէօր եազըեօր։

Ա. Զ Դ

Ս. Յակոբ Անկելանոցի Հոգաբարձութիւնը պէտք ունի թէ այր և թէ կին հիւանդապահ սպասաւորներու։ Սոյն պաշտօնը ստանձնել փափաքողք կրնան դիմել Մէճմուայի Խմբագրութեան։

ՍԻՎԱՍ ՎԻԼԱԵԷԹԻ

—

Սիվաստա մուդիմ Ֆրանսա գօնսօլօսու Մ. Սիմոն թարաֆընտան իրսալ օլունուպ, Բարիստէ թապ օլունան գիրաաթ մէճմուասընտա նէյը օլունան պիր ըաբօրուն, ասրը հագրէթի Բատիշահիտէ, վիլաեէթի մէգքիւրէ իլէ Անատօլու գբթասընը սաիր մահէլլերինտէ կէօրիւլէն թէրագգբեաթա տայիր պազը շայեանը տիգգաթ մալիւմաթ վէրիլմիշ տիր։

Սիվաս վիլաեէթինին էհէմմիեէթի վագբասընա պինաէն, Սամսօնտան պէտ իլէ Գաղտատա գատար պիր չբմէնարֆէր խաթթը ինչասը, վէ պունուն էրզրումա գատար պիր շիպէսի պուլունմասը թէքլիֆ օլունմուշ օլմազլէ, գիքը օլունան բաբօրտա իշպու խաթթըն ասքէրլիք վէ թիճարէթ խուսուսլարընտա էհէմմիեէթինտէն պահս օլունտուգտան սօնրա, Սիվաս վիլաեէթի տախիլինտէ ինչա օլունան եօլլարա տայիր տէ պազը մալիւմաթ վէրիլմիշ տիր։

Իշպու եօլլար իւչ սընըֆ օլուպ, պիրինճի սընըֆըն 12 մէթրօ, վէ իքինճի սընըֆըն 9 վէ իւչինճիւ սընըֆըն 7 մէթրօ էնլէրի պուլունմագտա տրը։

Նէֆսի Սիվաս սանճաղ ըտախիլինտէ 8 ատէտ արապա եօլու պուլունուպ, իքիսի պիրինճի սընըֆտան տրը։ Պու. իքի եօլուն պիրի՝ Սիվաստան Սամսունա գատար միւմթէտ օլուպ, 66 քիլօմէթրօ պօեունտա, վէ տիկէրի Սիվաստան Օրտուեա գատար օլուպ, 212 քիլօմէթրօ պօեունտա տրը։

Տիկէր եօլլար Սիվաստան Խարբուրթա, Գայսէրիէ, Տարէնտէէ, վէ Զարատան Տիվրիկէ վէ Եէնիխանտան Եօզկատա գատար տրը։

Թօգաթ վէ Ամասիա սանճագլարը տախիլինտէ տախի միւթէատտիտ եօլլար ինչա օլունմուշ տուր։

Սիվաս վիլաեէթինտէ հուպուպաթտան պաշգա իւզիւմ տախի եէթիշտիրիլմէքտէ օլտուղունտան, սէնէվի պէհէր հէքթարտան 8 պին քիլօֆրամ գատար իւզիւմ մահսուլու ալընմագտա տրը։ Վիլաեէթի մէգքիւրէ պաղլարընտա հէնուզ բէք բէք չօգ խասթալըգ եէրի կէօրիւլմէմիշ տիր։ Պինաէրին զիրաաթընը իշպու չիպէսինտէն մահսուլաթը մուհիմմէ իսթիհսալի գապիլ տիր։

Թօգաթտա 600 պին քիլօկրամ իւզիւմտէն 100 պին լիթրա գատար բագը, վէ 50 պին լիթրա գատար չարապ չբգարըլմագտա իսէ տէ, միւմայիլեյհ գօնսօլօսուն պէհանընճա. Ֆրանսատա 660 պին քիլօկրամ իւզիւմտէն 440 պին լիթրա չարապ չբգարըլապիր։

Ամասիատա պունտան էվվէլխայլի թութլուգլար մէվճուտ օլուպ, իրէք պէօճէքլերինէ արբզ օլան խասթալըգ պու սանաաթը մուհիմ մէնին մէթրուքիեէթինէ սէպէպ օլմուշ տուր։

Տիւեունը ումումիեէ իտարէսի՝ իշ սէնէտէն պէրու բասթէօր ուսուլի իւզրէ իրէք թօխումու եէ-

Մէլէսթէն տը Վալանտէլին Լամիրեէթլի տօսթու վէ Ջիւմրիւտիլ-Գատընընը թապիպի խուսուսիսի պուլունան տօգթօր Վէրնօն՝ վուգուաթտան խապերտար օլմասրյլա, հէր թարաֆտան քէնտինէ վուգու պուլան սիւալլերէ ճէվապէն, պաշընը գաշրմագ, գաշլարընը չաթմագ վէ մանէատար սուրէթտէ սուրաթընը պուրուշտուրմագլա իքթիֆա իյլէմէքտէ, վէ չու թավը ու հարէքէթինտէն՝ Մատլէնին ահվալը սրհհիեէսինին դաեէթ վէիմ օլմասը նէթիճէսի չբգարըլմագտա իտի։

Հէր սապահ Ժիւլ տը Լիւսընայ՝ ալտրղը դաղէթալարը խահիշլէ աչբպ, Մատլէնին վէֆաթը խապերինի արամագտա, լաքին պու խապերի պուլմատրղընտա, միւպհէմ պիր իզթիրապ հիսս իլէ, պէլքի խէֆիէն թահգբգաթ իճրա իտիլիեօր տէյի տիւշիւնմէքտէ, վէ անճագ պու իզթիրապը տէրհալ գաիլ օլարագ։

— Հիչ պիր չէյտէն գօրգմամ... Նէ գատար թահգբգաթ վէ թէտգիգաթ իճրա իթսէլեր. իթթիխազ իթմիշ օլտուղումթէտապիր սաեէսինտէ եագամը էլտէ իտէմէղլեր, տիմէքտէ իտի։

* *

Էպնիեէ պօեաճբբղը միւթէահիւտիւ, Շէնրվիէրէ վուգու պուլան ազիմէթինին իրթէսի կիւնիւ, սապահլաերն էրքէն, լաղըմ օլան էյրէթի իսկէլէլերի վէ իճապ իտէն նագգաչլարը Բլաթան սէյֆիեէսինէ՝ կէօնտէրտի։

Մատամ Տօրէյ, էվլատընա օլան մուհապպէթի չէտիտէսի իճապընճա, եէիս ու քէտէրի ազիմինի Հանրիէթտէն կիղլէմէեէ մուվաֆֆագ օլուպ, գբզընը եանընտա գալտրղը միւտտէթ զարֆընտա սաքին կէօրիւնմէքտէ իտի։

Կէնճ գօնթէս իսէ, հէնուզ զաեէթ զայիֆ վէ տաիմա մահզուն օլմասրյլա պէրապէր, ահվալը սրհհիեէսի կիւնտէն կիւնէ էեիլէշմէքտէ իտի։

Պու սրրատա վէրասէթ իշլերի թէսվիեէ իտիլմիշ օլուպ, Ժիւլ տը Լիւսընայ՝ պիր գաչ կիւն Բարիստէ գալմագտա պէյիս կէօրմէտիկինտէն, սէյֆիեէտէն ազիմէթ իյլէտի։

Մէրգում, պիր արա, Բարիսին միւթէպէր պիր զաղէթասընտա, թէաթրօ տախիլինտէքի սուի հարէքէթինի մուախէզէ եօլունտա կէօրիւլմիւշ օլան ֆրգբաեը խաթբրլաեըպ, զաղէթա միւտիրինէ միւրաճաաթլէ, քէնտի ալէյհինտէ պէօյլէ ալէնի սուրէթ-

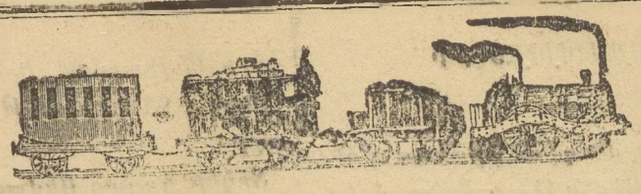

ՇԱՐԳ ՏԷՄԻՐ ԵՕԼԼԱՐԸ

Տերասատէք իլէ Քիշլիքք—Զէքմէձէ արասընտա եօղոռ թարիխասը, 1891 Հոկտեմբեր 1տէն իթիբարէն

ԳԱԹԱՐ ԾՈՒՄԷՐՕՍՈՒ

ՍԹԱՍԻՕՆ (Տէրսաադէթ – Քիշլիք–Զէքմէձէ)	6	8	10	52	12	14	16	18	20	22	24	26	28	30	32	34	36	38	40	42	44	46
	ՍԱՊԱՀ									ՎԱԳԹԸ ՀԱՐԷՔԷԹ										ԱԳՇԱՄ		
Սիմանպօլ	6 30	7	7 30	7 50	8 30	9 00	9 30	10 00	10 30	11	11 30	12	1 30	2 00	2 30	3 00	4 00	4 30	5 00	5 30	00	6
Գում-գաբու	6 39	7 09	7 39	8 08	8 39	9 09	9 39	10 09	10 39	11 09	11 39	12 09	1 39	2 09	2 39	3 09	4 09	4 39	5 9	5 39	6 09	6
Եէնի-գաբու	6 43	7 13	7 43		8 43	9 13	9 43	10 13	10 43	11 13	11 43	12 1	1 43	2 13	2 43	3 13	4 13	4 43	5 13	5 43	13	6
Սամսթիա	6 49	7 19	7 48		8 49	9 18	9 49	10 19	10 49	11 19	11 49	12 [illegible]	1 49	2 18	2 49	3 19	4 19	4 49	5 19	5 49	19	6
Եէտի գուլէ	6 55	7 23	8 01	8 22	8 55	9 21	9 54	10 23	10 55	11 24	11 55	12 22	1 55	2 21	2 54	3 23	4 23	4 55	5 26	5 55	24	6
Մագրի-քէօյ	6 09	7 33	8 12	8 39	9 06	—	10 04	10 33	11 06	11 36	12 05	—	2 06	—	3 04	3 36	4 33	5 06	5 39	6 06	6 34	7
Ա.յ-Սթէֆանօս	6 18	—	8 21	8 52	9 15	—	—	—	11 15	11 47	—	—	2 15	—	—	3 45	—	5 15	5 48	6 16	—	7
Քիւչիւք-Զէքմէճէ	—	—	—	9 02	—	—	—	—	—	11 55	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6 24	—	—
												Էօրէն										

ԳԱԹԱՐ ԾՈՒՄԷՐՕՍՈՒ

ՍԹԱՍԻՕՆ (Քիշլիք–Զէքմէճէ – Տէրսաադէթ)	5	7	9	11	13	15	17	19	21	23	25	27	29	31	33	35	37	39	41	43	45	51
				ՍԱՊԱՀ								ՎԱԳԹԸ ՀԱՐԷՔԷԹ									ԱԳՇԱՄ	
Քիւչիւք-Զէքմէճէ	—	6 50	—	—	—	—	—	—	—	—	—	12 50	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7 06
Ա.յ-Սթէֆանօս	6 30	7 00	—	8 00	8 30	—	9 30	—	—	11 27	—	1 00	—	—	2 30	—	4 00	—	5 30	5 57	—	7 18
Մագրի-քէօյ	6 40	7 10	7 39	8 11	8 40	—	9 40	10 10	10 40	11 38	12 24	1 10	—	—	2 40	3 10	4 10	4 40	5 40	6 10	6 40	7 43
Եէտի-գուլէ	6 52	7 22	7 50	8 23	8 52	9 26	9 52	10 22	10 52	11 52	12 44	1 22	1 52	2 26	2 52	3 22	4 22	4 52	5 52	6 22	6 52	7 57
Սամսթիա	6 56	7 26	—	8 27	8 56	9 29	9 56	10 26	10 56	11 56	12 48	1 26	1 56	2 29	2 56	3 26	4 26	4 56	5 56	6 26	6 56	—
Եէնի-գաբու	7 02	7 32	—	8 33	9 02	9 34	10 02	10 32	11 02	12 02	12 5	1 32	2 02	2 3[illegible]	3 02	3 32	4 32	5 02	6 02	6 32	7 02	—
Գում-գաբու	7 08	7 38	7 59	8 38	9 08	9 38	10 08	10 3	11 08	12 08	12 58	1 38	2 08	2 38	3 08	3 38	4 38	5 08	6 08	6 38	7 06	8 06
Սիմանպօլ	7 16	7 46	8 07	8 46	9 16	9 46	10 16	10 46	11 16	12 16	1 0[illegible]	1 46	2 16	2 46	3 16	3 46	4 46	5 16	6 16	6 46	7 14	8 15
Վիէնուէ																						

Հաճմի քիւչիւք էշեա պիլա խսթիանա հէր գաթարտա գապուլ օլունուր։ — Հաճմի պիւնիւք էշեաեա կէլինճէ պուռնլար անճագ Տէրիսա տէթ լէյ Մագրի-քէօյ արասընտա քեանին մէվգիլէր արասընտա ամէտչիւտ իսէն թրէնլէր լէյ նագլ վէ իրսալ օլունապիլէճէք տիր։

ԻՄԱԼԱԹ ՄԻԻՏԻՐԻԵԼԷԹԻ

— Խայր, գաթէն խապէրտար տէյիլ տիր։ գիրա վագբա քէնտիսինտէն կիզլէնմիշ տիր։

— Գապի՞լ մի տիր։

— Պիչարէ գատընճըղազ աղբը խասթա օլուպ, էսիրֆիրաշ տըր։

Ժիւլիէն, եէնիտէն տիւչարը վէ՝ վէսվէսե օլարագ։

— Աղբը խասթա՞ մը տըր, տէտի։

— Էվվէլթ··· զեվալը գատըն պիր գաչ հաֆթալարտան պէրի տիր չէտիա պէյին իւֆիւնէթինե, սաեբգլամաեա, վէլհասըլ պու հալին քեաֆֆէյի նէթիճէլէրինե տիւչար օլմուշ տուր։ - Պիչարէ գատընճըղազ պու հալտէն կիւճ պէյա պաշ գուրթարապիլէճէք տիր··· լաքին միսիս գօնթ բէք զիեատե էնտիշէ իշինտե պուլունուեօր··· վագաա հէնուզ գաթը իւմիտ օլունմամըշ իսէ տէ, իւմիտ տէնիլէն չէյէ բէք տէ էմնիյեէթ օլունամազ։

Պիլմէեէրէք Ժիւլիէնի թազեիգ իթմէքտե օլան Գօզլիգօ՝ իֆատաթընա չու սուրէթտե տէվամ իյլէտի։

— Բլաթան սէյֆիեէսի տե գալին բէտէրին միրաս պրագտըղը էմլաք տախիլինտե օլուպ, միսիս գօնթ իսէ, թէզեինաթը սէվտիկինտէն, պինախ մէզքիւրու միճէտտէտէն նագըշլաթմագ իսթէմէքտե տիր։ Իշթե պու սէպէպլե, վէ պիր ազ էվվէլ սէօյլէտիկիմ վէճհլէ, ուսթանըզա պիր մէթթուպ եազմագ ֆիքրինտե իտիմ։ Իմտի պիր բլան եաբըպ միսիս գօնթա թազատիմ իթմէք իւզրէ, ուսթանըզ պիր ան էվվէլ Շէնըվիէրե կիթմէլի տիր։

— Քէնտիսինի կէօրիւպ, սիբարըշընըզը պիլտիրիրիմ։

— Սէօյլէեին քի, էկէր պու կիւն Բլաթան սէյֆիեէսինե կիտէպիլիրսե, Մ. գօնթ զիեատէսիյլե մէճՃուն օլուր։

— Էկէր իշի եօգսա, կիտէճէկի մուհագդագ տըր։

— Շուրասընը տա խաթըրընա պրագըն քի, պու իշին գլաղուզու պէն օլտուղումտան, իքրամիեէեէ հագգըմ վար տըր։

— Օնա շիւպհէ՞ մի վար։

— Էօյլէ իսէ, տօսթում, չիմտիլիք Ալլահա ըսմարլատըգ։

— Սաատէթլէ ազիզիմ։

Պատէհու Ժիւլիէն գաբուեա տօղրու իյէրլեմիշ իքէն, պիրտէն պիրէ տուրուպ արգասընա տէօնէրէք, ֆիլթուրսուզճա չըգարմաեա չալըշըրը պիր սէպլէ։

— Էյի խաթըրմա կէլտի, մատամ գօնթէս Շէնըվիէրտե՞ մի խասթա տըր, տէյի սիւալ իթտի։

— Էվվէլթ, չիւնքի օրատա լաեբգըյլա պազըլմագտա տըր։

Ժիւլիէն, պու միքեալէմէտէն սոնրա, օթէյտէն մուֆարագթլէ։ Սիրգ սօգաղընտա քէնտինե պէրլէմէքտե պուլունան ապրատաեա բաքիպէն, հիսապընա նագդաշըրգ իթմէքտե օլտուղու միւթէահիւտիւն իգամէթկեահընա կիթմէք իսթէտիկինի արապաճըեա անլաթտը։

Էսնաի բահտե, մէյեուսէն,

—Խասթա օլմուշ··· պէյին իւֆիւնէթինե ուղրամըշ։ հէր հալտե քետէրի քէնտինի մահվ իտիեօր··· էվլատընը կէօրէմէմէսինտէն տօլաեը հէյաք օլուեօր··· սիւպհան Ալլա՛հ, չիմտի նէ՞ եաբմալը··· քէնտիսինի էկէր եալընըզ կէօրէպիլսէմ··· քէնտիսիլե կէօրիւշէպիլսէմ··· վէ թէէմին իտէպիլսե իտիմ··· չի պհէսիզ ուսթամա սիբարըշ իտիլէճէք ամէյեաթ սաեէսինտե պէն տէ սէյֆիեէե կիրէպիլէճէեիմ··· լաքին օ սրրատա տա պէնի թանրեաճաղլար, չիւնքի գօնթ վէ Անէթ պէնի կէօրմիշլեր տիր··· Հալպու քի հէր նէ օլսա, պու խուսուստա պիր չարէ տիւչիւնմէլիեիմ, տիմէքտե իտի։

Ժիւլիէն, ուսթասընը իգամէթկեահընտա պուլուպ, իյի անլաթտրգընտա, մէրգում, օ կիւնիւ վագթը միսսաիտ օլմասընը, Շէնըվիէրե կիթմէեէ զարար վէրտի։ հաթթա Ժիւլիէնէ տէ քէնտիսիլէ պիրլիքտե կէլմէսինի թէքլիֆ իթտի իսէ տէ, Ժիւլիէն՝ պիր պէհանէ պէեան իսէրէք կիթմէքտէն իմթինա իյլէտի։

Միւթէահիւտ՝ Ժիւլ տը Լիսընայը Շէնըվիէրտե պուլուպ, եաբրլաճագ իշէ քէսպի վուգուֆ, վէ անճագ իշ հաֆթատա ամէլեաթը լաղըվէեի իքմալ իտէպիլէճէկինի թէէմին իթտի։

Ժիւլ տը Լիսընայ՝ գալին բէտէրինին վէֆաթընտան սոնրա իքի տէֆա Բարիսե կիթմիշ իտի իսէ տէ, Կապրիէլ Սթէլլինիեի կէօրմէմիշ իտի։ զաթէն կէօրմէեէ վագթը տա օլմամըշ իտի։

Մէզպուրէ, մէրգումուն մէշաղիլինի պիլտիկի ճիհէթլէ, ղայրպուպէթինատէն տօլաեը տիւչարը էնտիշէ օլմատըզը կիպի, թէաճիւպ տախի իթմէմէքտե, վէ վագթը միսսաիտ պուլտուղու անտե, գօնթմուն քէնտինի զիեարէթ իտէճէկինի սապըրսըզըգա պէքլէմէքտե իտի։

Կապրի, հէր կիւն սախթէ պիր իսիմլե Ֆեզանտրի սօգաղընա ատէմ կէօնտէրիպ, Մատլէն Կալիէնին խաթըրընը իսմիֆսար իթմէքտե, վէ տահմա ալթիտէքի ճէվապը ալմագտա իտի։ - «Ահվալը ըհհիեէսի բէք ազըր տըր։ քէնտիսինտե հիչ պիր կէօնա էյիլիք էսէրի հուսուլե կէլմէմիշ տիր։»